

Szőlőfürtös sziget a Duna mellett

Borok, vadak és halak kínálata a nemesnádudvari sváb pincefaluban a Hajós–Bajai borvidék szívében

Kiváló borok, vadak, halak, hagyományos sváb vendéglátás várja azokat, akik ellátogatnak Nemesnádudvarra, ahol a hét végén második alkalommal rendezik meg a borászok és vadászok gasztronómiai fesztiválját. Az elmúlt évszázadok alatt sokat látott település történelmi pincesorán nemcsak a jó borokból és a sváb konyha remekeiből, de a helyiek vendégszeretéből is kóstolót kaphatunk.

SASHEGYI ZSÓFIA

Nemesnádudvaron férfiembernek lenni nem kis kihívást jelent. A helyi szokás szerint ugyanis egy valamirevaló családfő a családi ház mellett egy borozót is kell birtokoljon, ahol alkalomadtán vendégül láthatja férfitársait, hogy egy-két pohárka bor mellett megvitasák az élet dolgait. Szerencsére sokan vannak, akik komolyan veszik a régi hagyományt, s így nem kell nagytól keresni Nádudvaron azokat a helyeket, ahol belekóstolhatunk a Hajós–Bajai borvidék kiváló nedűibe.

A virágzó kis pincefaluba beérve azonnal érezni lehet, hogy kicsit más világba csöppentünk. A barátságos, felvirágzott utcák, a sajátos településszerkezet egészen egyéni karaktert kölcsönöz a sváb településnek, amely Bajától húsz kilométerre fekszik észak felé, karnyújtásnyira a Gemenci-erdőtől. Az itt élő sváb családok ősei az 1700-as években hajóztak le hatalmas tutajaikon, az úgynevezett Ulmer Schachteleben a mai Baden-Württemberg tartomány területéről, hogy a törökökkel vívott csatáktól elnéptelenedett vidéket termőre fordítsák.

A hajók faanyagából építették fel őseink az első házaikat – mondja Knáb János, miközben a nevét viselő, régi családi házból lett panzió felől elindulunk a történelmi pincesor felé, ahol neki is van egy boltíves pincelyuka. Útközben arról



Helyi lakos kalauzolja a fiatal vendégeket a nemesnádudvari Mária-völgyi pincesoron

A SZERZŐ FELVÉTELE

mesél, öt éves korában, félig árván hogyan menekült édesanyjával a kitelepítés elől. – Én akkor még kisfiú voltam, apámat két éves koromban vesztettem el, röviddel azután, hogy bevonult a háborúba. Amikor jött a kitelepítés híre, anyámmal és a falubeliekkel menekültünk Németországba, de alighogy megérkeztünk, már fordultunk is vissza. Az asszonyokat annyira elkapta a honvágy, hogy másra sem tudtak gondolni, csak hogy hazajöjjenek. A kirándulás vége az lett, hogy a nagyapám a szegedi rabgazdaságban kötött ki, nagyanyámat és nagynénémet pedig a kalocsai börtönbe zárták. Anyám csak miattam úszta meg – teszi hozzá.

Egyetlen kis táskával jöttek vissza, de spóroltak, kihasználta a munkalehetőséget, és valahogy mégis boldogultak. Knáb János betessék a pincéjébe, ahol jobbnál jobb borok emelkednek a lopóba. Kóstolgatunk, úszunk az emlékek árján. Bár ma már nem látjuk nyomát, de a hely történetéhez hozzá-

tartozik, hogy az állatokkal, borral, szőlővel ellátott sváb házakba betelepített felvidéki, délvidéki családok csak használták, de nem gondozták az öltükbe hullott javakat. Csak a honvagy által hazahozott sváb emberek szorgalmának és szívós munkájának köszönhető, hogy ma a település mint egy kis sziget emelkedik ki az ország egyik legszegényebb kistérségéből.

– Itt mindenki dolgozik, aki akar – mondja az egykori családi házból lett Knáb panziót igazgató fiatal ember, Harsányi József. – Ki földművelésből él, ki a falu határában üzemelő faipari cégeknél van alkalmazásban – teszi hozzá.

A hagyományos sváb építészet jegyeit magán viselő, 1928-ban épült parasztház régi idők idilljét idézi. A nagy fakapun túl kedves belső udvar áll keresek közt.

Aki kirándulni szeret, biciklit is bérelhet, hogy azzal járja be a környéket. Nemesnádudvar egyik fele, az úgynevezett felső határ átlagosan 30 méterrel magasabban fe-

szik, mint az alsó, amely a Halasica-patak eredetileg mocsaras, később lecsapolt árterületén helyezkedik el. A táj változatos, homokbuckákkal, kiszáradt medrekkel tarkított, biciklivel könnyen bejárható.

– Nincs még egy falu, ahol 77 lépcső vezetne fel a temetőig – szokták büszkén mondogatni a falubeliek, és van igazságuk, mert a temető fekvése valóban különleges.

Míg napközben túralehetőségek, a közeli gemenci erdő, a gyönyörűen felújított hajósi érseki rezidencia kecsegtet élményekkel, addig esténként a Mária-völgyi történelmi pincesor vonzza az ide látogatót. Kihagyhatatlan a bormúzeum és a helytörténeti elemekkel megspékelt, több száz népviseletet felvonultató babamúzeum kínálja élmény is. Frank Gáspár bácsi, aki feleségétől örökölte meg a babamúzeummal járó kötelezettségeket, mindenkinek tud újat mondani. Megtudhatjuk tőle, hogyan néz ki egy nádvágy, vagy hogy milyen alkalmatossággal vették rá régen a

bikákat arra, hogy az ember által kijelölt irányt kövessék.

– Tavaly rendeztük meg először a Nemesnádudvari Nemzetközi Vadgasztronómiai és Borfesztivált, amely olyan jól sikerült, hogy idén június 4-én is megismételjük – mondja Etsberger József borász, az esemény kiöltője és főszervezője, aki szerint az elmúlt évben családi hangulatot teremtettek az ide látogató vadászpartiságok. Az Erdélyből érkező vadászok medvehúst hoztak, a kárpátaljai halat sütöttek, így bensőséges együttlét kerekedett az eseményből.

– Reméljük, a vadászok és borászok gasztronómiai találkozója az idén is megőrzi családias légkört – mondja a borász. Az idei fesztivál Szent Hubertus-miséjén ravatalra kerülő őzbakot a Bácska Vadász-kürt együttes búcsúztatja majd. Vadételeket és jobbnál jobb borokat kóstolhatunk, aranyérmes trófeákat csodálhatunk, izelítőt kaphatunk a néptáncsoport előadásából is a történelmi pincesoron.

Költekező oroszok

A német utazók költik a legtöbb pénzt Magyarországon, 2015-ben összesen 201 milliárd forintot, ám az egy főre jutó átlagos költés alapján felállított toplistát az orosz turisták vezetik 237 ezer forinttal. A Központi Statisztikai Hivatal adataiból kiderül, hogy a 2015-ben Magyarországra látogató közel 49 millió külföldi utas – melőlözve persze a migránsforgalmat – fogyasztása 1608 milliárd forintra becsülhető. A több napra, szabadidős céllal érkezők, akik az összes turisztikai motivációval utazók 55-56 százalékát tették ki, az utazáshoz kapcsolódó kiadások háromnegyedét, összesen 987 milliárd forintot hagytak Magyarországon. Közel 157 milliárd volt a többnapos üzleti utasok fogyasztása. (Turizmus.com)

Felszedik az aknákat

Izrael és a Palesztin Hatóság meg egyezett, hogy a következő két évben felszedik az aknákat Kaszr al-Jahúdnál, Jézus Jordán-parti megkeresztelésének helyénél. A terület legnagyobb részét az 1967-es háború óta csak szögcsővel meg lehetett tekinteni, mert lezárták az ott lefektetett négyezer akna miatt. Izrael azért aknácsította el 1976 után a Jordán folyó nyugati partvidékét, hogy megakadályozza tankok és harcosok behatolását Jordániából. Az izraeli médiában a szokatlan izraeli–palesztin egyetértést azzal magyarázzák, hogy a keresztény szent hely idegenforgalmának bevételei egyaránt szolgálják Izraelt és a Palesztin Hatóságot. (Turizmus.com)

Bajban vannak a londoni taxisok

Szenved a hagyományos brit taxipiac a mobilalkalmazásra épülő Uber térhódítása miatt – írta a Financial Times. Az első négy hónapban 97 százalékkal kevesebb új taxis vállalkozás indult Nagy-Britanniában, mint egy évvel korábban. A brit cégbíróóság a tavalyi első négy hónapban 290, 2014 azonos időszakában 300, az idén január–áprilisban azonban mindössze nyolc új hagyományos taxivállalkozást jegyzett be. Az Uber mindeközben megállíthatatlanul terjeszkedik: 2014-ben négy, tavaly már 18 brit nagyvárosban volt elérhető a cég szolgáltatása, sofőrjeinek száma pedig meghaladja a 30 ezret. A londoni személyszállítási piacon tevékenykedő sofőrök 20 százaléka már az Ubernek dolgozik. (MN)

Megnyílt a veszprémi dinoszauruszpark

Dinoszauruszparkot adtak át a veszprémi állatkertben. Magyarország legnagyobb „ős-lényparkjában” harminc életnagyságú szobor látható. A mintegy 170 millió forintos beruházás két hektáron valósult meg. A rendhagyó kiállítás 250 millió évre tekint vissza, felvonultatva számos hús- és növényevő fajt, köztük a 23 méter hosszú Diplodocus vagy a több mint 4 méter magas Tyrannosaurus rexet. A kiállításban egy olyan gyermekfoglalkoztató is helyet kapott, amelyben az őslénykutatók mindennapjaiba tekinthetnek be a látogatók. A műanyag állatszobrok Németországból érkeztek, és télen-nyáron látható majd a dinoszauruszparkban, mely az állatkerti belépővel látogatható. (MN)

Ostromra készül Salgó, Somoskő és Fülek vára

Egyebek mellett kivilágított erődökkel és hajnali túrázással is várják a fényképezés szerelmeseit

Kevesen tudják, hogy Magyarországon van Közép-Európa legnagyobb bazaltfennsíkja. A szlovák–magyar határon fekvő Medves-fennsíkhoz tartozó területen nemcsak a középkori építményeket, hanem a táj szépségeit és élővilágát is lencsevégre kaphatják a Medvesi Fotós Maraton résztvevői.

VARGA ATTILA

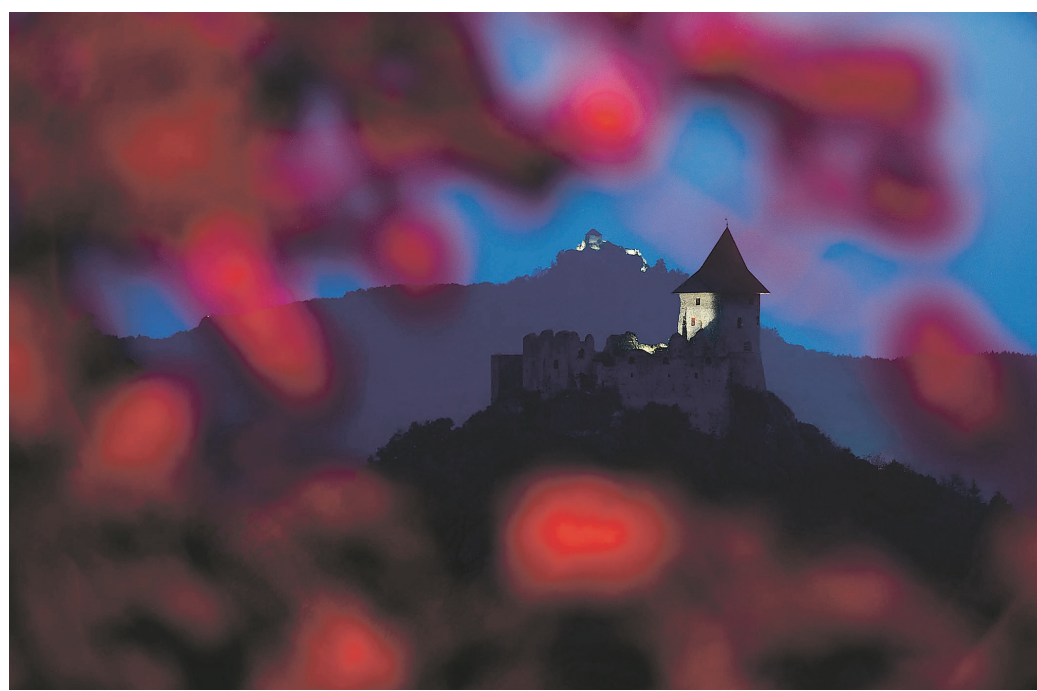
Salgó, Somoskő és Fülek várának térségében, az UNESCO-védnökség alatt működő Novohrad-Nógrád Geoparkban tartják június első hétvégéjén a régió legnagyobb tájfotósrendezvényét. Izgalmas programok nemcsak a fotózás, hanem a szép tájak, a várak és a túrázás szerelmeseinek. A programot Komka Péter fotóriporter és Drexler Szilárd dokumentumfilmkes kezdeményezte, akik maguk is a Medves vidékén élnek, és szívükön viselik a táj sorsát. A maratoni fotózáson közel száz önkéntes segíti az ide érkezőket, hogy felfedezzék a tájat, és elkészítsék eddigi legszebb fotóikat.

A szervezők három középkori várat is kivilágítanak, Salgót, Somoskőt és Füleket. A salgói várban, amely Salgóbánya kicsiny településének közelében a Medvesfennsík 625 méter magas vulkáni csúcsát koronázza meg, nemcsak

fotós műhelyfoglalkozások lesznek, hanem felsorakoznak a börsönyi nehégyalogosok is teljes páncélzatban. Lesz asztrofotózás, multi-kopteres bemutató, hajnali túrázás, hogy az arra vállalkozók lekaphassák a napfelkeltét, és persze a várakhoz is több kirándulás indul. A legtöbb program ismétlődik, aki lemarad a szombati túráról, az vasárnap bepótolhatja.

A rendezők azt remélik, hogy az itt készült több ezer fotó segít majd népszerűsíteni a geoparkot, a Medvest és a tájvédelmet. Ennek érdekében a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi bemutatókat, madár- és denevérgyűrzést, éjszakai rovarok megfigyelését szervezi a fotósmaraton ideje alatt. Ezenkívül a szakemberek tájékoztatják az érdeklődőket természetvédelmi tevékenységükről, annak fontosságáról.

A Medvesi Fotós Maraton ideje alatt lehetőség lesz a Medvesalja feltérképezésére is. A gömör-



A salgói vár – a távolban Somoskő romjaival – egy a tavalyi fotómaratonon készült felvételen

FOTÓ: MITI/KOMKA PÉTER

magyi templom, a péterfalai tó, a dombok lankái közé simuló kistelepek és az ajnácskői szikla felfedezésre csábítanak. Az egyik leglátványosabb túra a szigorúan védett Pogányvárhoz vezet majd. A Medves vidéke kiváló terep családi tú-

rákra. A szervezők gondoltak a család többi tagjára is, nehogy halálra unják magukat, amíg anyuka vagy apuka egy virág előtt hasal a fényképezőgéppel órákig. A nyílt programokon bárki részt vehet, a túrák mellett az utazó planetárium mű-

sorát élvezhetjük, helyi ételeket kóstolhatunk, és játszódház is várja a gyerekeket a geopark esztivényi központjában. A 2016. június 3-tól 5-ig tartó programról és a részvételi díjakról a www.fotosmaraton.hu honlapon tájékozódhatnak.